

Leopold Stanek | Ob novem koledarju

Svečan

Že s streh curlja, oči ščemi svetloba.
Stvari pod nebom po pomladi žeja.
Že gnezdo novo znašata goloba
in v kljunčku slamica je oljčna veja.

Vremenski so preroki nam lagali,
svetniki Gregor, Valentin, Matija!
So petje kosa in sinic pregnali,
berač se v mrazu v novo skrb zavija.

Ljudje zdaj kvatre, strogi post imajo,
le skromna je dovoljena nam hrana.
Pač redkim te zapovedi veljajo...

Rojeni letos zadnjega svečana
se s četrtno rojstnih dni igrajo.
Se jim za smrt posreči li ukana...?

Smrt

Ko lastovka bo z juga priletela
spet k nam in rodno gnezdece iskala,
mar jo svinčenka v zraku bo zadela?
Ji streho tuja sila razdejala?

Svinčenka, ki brenčeča kot čebela
se v pomladansko sonce bo spustila,
da z ostrim želom sina bi zadela?
Mar ni za srečo mati ga rodila?

Takrat bo v letu ptica omahnila
na prostih tleh, kjer rod je njen prebival
in v tankem curku kri bo poškopila.

Na mladi trati sam bo sin počival,
ga kaplja ptice več ne bo zdramila —
s krvjo bo svojo rodna tla zalival...

Dvojčka

Pretrgan zastor je neba na dvoje
in višji svet je kupola odkrila:
sovražnih lovcev vidiš divje boje —
ne bosta se v ljubezni umirila?

Kdaj se v ljudeh na zemlji boj poleže?
Bo tebi, narod moj, prizaneseno?
Kako nas mlada rast na dom svoj veže,
že slutimo vsi srečo zaželeno!

Naj aleluja združi sprta brata,
zla znamenja nebes se v nič zgubijo,
ko dan in noč enako moč imata.

Kaj marčne Ide mar nas spet strašijo?
Odpri že, Jurij, vsa slovenska vrata,
v prostost naj naše misli pohitijo!

Jože Krivec | Zadnji kos kruha

Skozi mala štirioglata okna je v hišo komaj prodrlo nekaj svetlobe in se pomešalo z mrakom mrzlega decembrskega jutra. Iz kota pod nizkim lesenim stropom je gledal s križa Kristus po hiši, celo tja do vrat, ki so vodila v zakajeno lojpo in pred ognjišče.

Na mizi je ležal bledezelen nahrbtnik s knjigami in zvezki. V šolo sem se odpravljaj. Z drobnimi rokami sem zajemal iz materinega predpasnika suhe hruške in slive ter jih basal v nahrbtnik. Še danes se mi zdi, da mi jih je to jutro prinesla več kot po navadi. To je bila moja predpodnica in južina obenem, vse do večerje. Šolo smo imeli tudi popoldne in v zimskih dneh smo se vračali šele proti večeru po zame-tenih haloških klancih.

Ko sem vrgel že nahrbtnik na ramo, me je s smehljajem pogledala. Videl sem ji v očeh vso srečo in zadovoljstvo, ki ji je polnilo materinsko srce.

»Čakaj, boš dobil še kruha!« je dejala. Potegnila je miznico iz mize in vzela dober četrt kolača črnega kruha v roke.